

راهنمای نگارش و تدوین سمینار کارشناسی ارشد

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده مهندسی صنایع دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی بهار ۱۳۸۸

ن والقلم و ما يسطرون

صفحه	فهرست مطالب
۴	۱. مقدمه
۵	۲. ترتیب مطالب سمینار
۶	۳. شرح مطالب سمینار
٩	۴. فصل بندی سمینار
11	۵. نگارش، حروفچینی و تایپ سمینار
۱۵	۶. شماره گذاری
۱۵	۶-۱ صفحاتی که درشمارش برحسب حروف ابجد منظور میشوند ولی شماره
	آنها درج نمیشود
۱۵	۶-۲ صفحاتی که درشمارش برحسب حروف ابجد منظور میشوند و شماره
	آنها درج میشود
۱۵	۶–۳ صفحاتی که با عدد شماره گذاری می شوند
۱۵	۶–۴ صفحاتی که بدون شماره در انتهای سمینار قرار میگیرند
18	۶–۵ شماره گذاری بخش ها
18	۶–۶ شماره گذاری پانویس ها
18	۶–۷ شماره گذاری جدول ها و شکل ها
١٧	۶–۸ شماره گذاری رابطهها و فرمول ها
١٨	۹–۹. شماره گذاری پیوست ها
١٩	۷. مرجع نویسی
١٩	۷-۱ مرجع نویسی فارسی و انگلیسی (لاتین)
۲.	٧-١-١ كتاب ها
71	۷-۱-۲مقاله در مجله
77	۷-۱-۳ مقاله در کنفرانس
77	۷-۱-۴ مراجع و مقالات الكترونيكي
۲۳	۷-۱-۵ مقالات ژورنال هاي الكترونيكي

صفحه	فهرست مطالب
77	۷–۱–۶ سمینار / پایان نامه و رساله
74	٧-١-٧ مصاحبه
۲۵	۷–۱–۸ منابع بدون نویسنده مشخص
۲۵	۷-۱-۹ مراجعی که ناشر آنها موسسه / سازمان باشد
۲۵	٧-١١ مقالة روزنامه
78	۷-۱-۱۱ متن سخنرانی
78	۷-۱-۲ ترجمه كتاب يا مقاله
78	۷-۱-۱۳ کتاب چند جلدی با عنوانی عام و عنوانهایی خاص هر جلد
78	۷–۱–۱۴ نقل در نقل
77	۷–۱–۱۵ گزارش چاپ شده دارای مولف
77	۷–۱–۱۶ گزارش چاپ نشده
77	۷-۱-۱۷ مراجعی با نویسنده و سال انتشار یکسان
۲۸	۷–۱–۱۸ سایت های اینترنتی
79	۸. نحوه ارجاع به مراجع در متن سمینار
79	۱-۸ مراجع با یک نویسنده
٣.	۲-۸ مراجع با دو نویسنده
٣٠	۸–۳ مراجع با چند نویسنده
٣١	۸-۴ ارجاع به چند مرجع
٣٢	۵-۸ ارجاع به مرجع همراه با شماره صفحه
٣٢	۸–۶ مراجع بدون نویسنده
٣٢	۸-۷ ارجاع به سایت های اینترنتی
٣٣	پیوست الف نمونه فام های سمینار کارشناسی ارشد

١.مقدمه

در این راهنما، دستورالعمل تدوین سمینار کارشناسی ارشد برای دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد دانشکده مهندسی صنایع، دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی ارائه شده است. در تدوین این راهنما سعی شده تا به بیشتر موضوعات و نکته های تدوین یک گزارش علمی در قالب سمینار کارشناسی ارشد بر مبنای سبک های رایج در این زمینه و همچنین در نظر گرفتن تجربیات موجود اشاره شود. این راهنما در هشت فصل تدوین شده که هر یک به یکی از ارکان مرتبط می پردازد. در این راهنما منظور از سمینار کارشناسی ارشد است.

رعایت موارد اشاره شده در این راهنما برای تدوین کلیه سمینارهای دانشکده الزامی است.

۲. ترتیب مطالب سمینار

یک سمینارکارشناسی ارشد شامل قسمت های مختلفی است که ترتیب قرار گرفتن آنها به صورت زیر است:

- صفحه روی جلد فارسی زرکوب (طبق نمونه)
  - صفحهٔ بسم ا... (طبق فرم نمونه)
  - صفحه عنوان (طبق فرم نمونه)
    - تقدیم (یک صفحه)
    - تشکر و قدردانی (یک صفحه)
- چکیده فارسی به همراه کلید واژه (یک صفحه)
  - فهرست مطالب (طبق نمونه)
  - فهرست علائم و نشانهها (طبق نمونه)
    - فهرست جدول ها (طبق نمونه)
    - فهرست شكل ها (طبق نمونه)
      - فصل ١: كليات موضوع
      - فصول مياني پاياننامه
      - فصل آخر: نتیجه گیری
        - فهرست مراجع
        - صفحات پيوستها
    - واژه نامه "فارسی به انگلیسی"
    - واژه نامه "انگلیسی به فارسی"
  - چکیده و کلید واژه انگلیسی (یک صفحه)
  - صفحه داخل جلد انگلیسی (طبق فرم نمونه)
- صفحه روی جلد انگلیسی زرکوب (طبق نمونه)

٣. شرح مطالب سمينار

- روی جلد: طبق فرم نمونه اطلاعات آن تکمیل شده و دقیقا به همین ترتیب روی جلد سمینارصحافی شود.
- صفحه بسم ا...: طبق فرم نمونه به شکل ساده و بـدون چـارچوب و تزیینـات مختلـف
   تدوین شود.
  - صفحه عنوان: طبق فرم نمونه تهیه و تکمیل شود
- تقدیم: در صورتی که دانشجو بخواهد سمینارخود را به فرد یا افراد حقیقی یا حقوقی تقدیم کند. این صفحه تقدیم کند، در صفحه تقدیم حداکثر در یک صفحه آن را ذکر می کند. این صفحه اختیاری است.
- تقدیر و تشکر: در صورتی که دانشجو بخواهد از فرد یا افراد حقیقی یا حقوقی تقدیر و تشکر کند در صفحه تقدیر و تشکر و حداکثر در یک صفحه آن را ذکر می کند. این صفحه اختیاری است.
- **چکیده فارسی**: شامل هدف، موضوع، نتیجه گیری و واژگان کلیـدی در یـک صـفحه نوشته می شود
- فهرست مطالب: در فهرست مطالب، صفحههای اولیه سمینار (تقدیر، تقدیم، چکیده و ...) ذکر نمی شود. فهرست مطالب شامل فهرست فصل ها، بخش ها و زیر بخیش های هر سمینار با ذکر صفحه و عنوان مربوط است. عنوان های فهرست مطالب باید مانند عنوان های خود متن باشد. در فهرست مطالب عنوان های فرعی که زیر مجموعه عنوان های اصلی هستند، با تورفتگی پس از آنها قرار می گیرند.

- فهرست علامت ها و نشانهها: کلیه مخفف ها و علایم اختصاری، علامت ها و نشانه ها، پارامترها و متغیرها به ترتیب حروف الفبایی ذکر می شوند. در صورتی که علایم فارسی و غیر فارسی باشند، ابتدا علایم فارسی و بعد غیر فارسی تایپ شوند.
- **فهرست جدول ها**: شماره، عنوان و شماره صفحه هر جدول به ترتیب ذکر می شود. نیازی به ذکر مراجع مربوط به جدول ها (در صورت وجود) در این فهرست نیست.
- فهرست شکل ها: شماره، عنوان و شماره صفحه هرشکل به ترتیب ذکر می شود. نیازی به ذکر مراجع مربوط به شکل ها (در صورت وجود) در این فهرست نیست.
- فصل های سمینار: تعداد و محتوای فصول سمینار با توجه به موضوع آن و با نظارت استاد موضوع سمینار دانشجو تعیین می شود. به استثنای فصل اول و فصل آخر، عنوان سایر فصل ها هم طبق سلیقه و نظر دانشجو و استاد تعیین می شود. عنوان این دو فصل در همه سمینارها ثابت و اجباری بوده و یک محتوای کلی دارد. فصل ها به ترتیب عددی به صورت فصل ۱، فصل ۲، و .... از هم تفکیک می شوند و هر یک عنوان جداگانه ای دارند. عنوان فصل اول "کلیات موضوع" و عنوان فصل آخر "نتیجه گیری" است. جزییات بیشتر در بخش "فصل بندی سمینار" بیان می شود.
- فهرست مراجع: فهرست مراجع قبل از پیوست ها و بعد از آخرین فصل ذکر می شود. شود. جزییات بیشتر در بخش "مرجع نویسی و ارجاع به مراجع" بیان می شود.
- پیوست ها: پیوست ها بعد از فهرست مراجع می آیند. پیوست جزو محتوای اصلی سمینار نبوده و اجباری نیست. تنها در صورت نیاز، به مطالب اصلی سمینار اضافه می شوند. به نکات زیر توجه شود:
- ✓ درصورتی که سمیناردارای یک یا چند پیوست باشد باحروف الفبا به صورت
   پیوست الف، پیوست ب، و .... و با عنوان مجزا آورده می شود.

- ✓ در ابتدای هر پیوست در یک برگه جداگانه شـماره پیوست ، ماننـد "پیوست الف"، و در پایین آن عنوان پیوست، مانند "آدرس سـایت هـای ارائـه دهنـده خدمات کتابخانه الکترونیکی " می آید (طبق فرم نمونه). بخش ها و متن هر پیوست از صفحه بعد از عنوان شروع می شود.
- واژهنامه ها: واژه نامه شامل کلمات و عبارت های علمی و فنی است که در سمینار به کار گرفته و یا مطرح شده اند. بایستی در انتهای سمینار واژه نامه "فارسی به انگلیسی" و "انگلیسی" و "انگلیسی" و ازه نامه "فارسی به فارسی" آورده شود. واژه نامه "انگلیسی" به ترتیب حروف حروف الفبای فارسی مرتب شود و واژه نامه "انگلیسی به فارسی" به ترتیب حروف الفبای انگلیسی (لاتین) مرتب شود.
- چکیده به زبان انگلیسی: مانند چکیده فارسی و دقیقا مطابق با آن، چکیده انگلیسی با به همراه واژگان کلیدی در یک صفحه نوشته شود. تعداد واژگان کلیدی انگلیسی با واژگان کلیدی فارسی باید برابر باشد.
- صفحه عنوان به انگلیسی: طبق فرم نمونه تهیه و تکمیل شود. توجه شود که عنوان انگلیسی دقیقا معادل عنوان فارسی سمینار باشد. مطالب آن مانند صفحه عنوان فارسی و تاریخ سال و ماه آن به میلادی قید شود.

۴. فصل بندی سمینار

مطالب اصلی سمینار در فصل های آن نوشته می شود. تعداد و محتوای فصول سمینار با توجه به موضوع آن و با نظارت استاد موضوع سمینار دانشجو تعیین می شود. به استثنای فصل اول و فصل آخر، عنوان سایر فصل ها هم طبق سلیقه و نظر دانشجو و استاد تعیین می شود. هنگام تدوین فصل ها به موارد زیر توجه شود:

- اولین بخش هر فصل سمینار باید تحت عنوان "مقدمه" و آخرین بخش آن باید تحت عنوان "جمع بندی" تدوین شود.
- عنوان سایر بخش ها و زیر بخش های هر فصل سمینار طبق سلیقه و نظر دانشجو و استاد تعیین می شود.
- هر فصل سمینار باید با بخش "مقدمه" شروع شود. در "مقدمه" در یک پاراگراف هدف از هر فصل بیان شده و خلاصه ای از مطالب آن ذکر می شود.
- هر فصل سمینار باید با بخش "جمع بندی" پایان یابد. در "جمع بندی" خلاصه ای از مطالب فصل و نتایج اصلی آن ذکر شده و ارتباط آن با مطالب فصل یا فصل های بعدی بیان می شود.
- هم بخش "مقدمه" و هم بخش"جمع بندی" باید در شماره گذاری داخل فصل مانند سایر بخش ها منظور شود.
  - فصل ها به صورت متوالی و با شماره از هم تفکیک می شوند
  - هر فصل دارای عنوان مستقلی است و هیچ فصلی بدون عنوان نباید باشد.
- در ابتدای هر فصل در یک برگه جداگانه شماره فصل، مانند فصل ۱ و در پایین آن عنوان فصل، مانند "مقدمه" می آید (طبق فرم نمونه). بخش ها و متن هر فصل از صفحه بعد از عنوان شروع می شود.
- عنوان اولین فصل سمینار " کلیات موضوع " و عنوان آخرین فصل "نتیجه گیری" باید باشد.
- عنوان سایر فصل های سمینار طبق سلیقه و نظر دانشجو و استاد موضوع سمینار تعیین می شود.
  - در فصل ۱ سمینار تحت عنوان " کلیات موضوع " موارد زیر باید مطرح شود:
    - ✓ هدف از سمینار
    - ✓ توضيح موضوح سمينار
    - ✓ توجیه، انگیزه و علت انتخاب موضوع
      - ✓ اهمیت موضوع
      - ✓ مرور کلی بر ادبیات موضوع

- ✓ جنبه های جدید بودن موضوع
  - 🗸 کاربردهای موضوع سمینار
- 🗸 كاربران نتايج موضوع سمينار
- در آخرین فصل سمینار تحت عنوان "نتیجه گیری" موارد زیر باید مطرح شود:
  - ✓ خلاصه ای از سمینار
  - ✓ داده ها و اطلاعات مورد استفاده
    - ✓ یافته ها و نتایج سمینار
  - ✓ پیشنهاد زمینه هایی برای تحقیق مطابق با نتایج سمینار

۵. نگارش، حروفچینی و تایپ سمینار

برای حروفچینی و تایپ سمینار به نکات زیر توجه کنید:

- سمینار به زبان فارسی باید نوشته شود
- در نگارش سمینار ، اصول آیین نگارش و ویراستاری رعایت شود.
  - شكل صفحات پاياننامه $\mathbf{A}^{\mathbf{r}}$ باشد.
- تعداد صفحه های مجاز سمینار کارشناسی ارشد از ابتدای فصل ۱ تا انتهای واژه نامه ها حداکثر ۱۰۰ صفحه است.
  - مجموع تعداد صفحات پیوست ها (در صورت وجود) نباید از ۲۰ صفحه بیشتر شود
    - نرمافزار مورد استفاده Microsoft Word ۲۰۰۰ یا بالاتر باشد
    - متن فارسی داخل متن با قلم "نازنین (Nazanin)" و شماره "۱۴" باشد.
    - كلمات انگليسي داخل متن با قلم Times New Roman و شماره ۱۲ باشد
- فاصله تا لبه بالا ۲/۵ سانتیمتر و تا لبه پایین صفحه (با درنظر گرفتن شماره صفحه) ۳ سانتیمتر باشد.
- فاصله تا لبه چپ صفحه ۲/۵ سانتیمتر و تا لبه راست که صحافی میشود ۳ سانتیمتر

باشد. (برای صفحه های انگلیسی (لاتین) حاشیه چپ و راست برعکس است)

- فاصله بین خطوط یک و نیم باشد.
- شماره قلم پانویس های فارسی، ۱۲ باشد
- شماره قلم پانویس های انگلیسی، ۱۰ باشد
- در انتخاب نوع و شماره قلم صفحه های "تقدیم" و "تشکر و قدردانی" محدودیتی وجود ندارد.
  - شماره و نوع قلم سایر بخش های سمینار در جدول۵-۱ آمده است
  - در همه صفحه های سمینار از بکاربردن کادر و تزئینات خودداری شود.
    - در تمام صفحات محدوده خطوط یکسان باشد
  - تمامی متن سمینار، معادلات ریاضی، و علائم بکار رفته باید تایپ شده باشند.

جدول ۵-۱ جدول راهنمای حروفچینی سمینار

لاتين)	فارسی			
اندازه	نوع قلم	اندازه	نوع قلم	نوع متن
\^\Bold	Times New Roman	۲۰ تیره	نازنین	عنوان فصل ها
\f\Bold	Times New Roman	۱۸ تیره	نازنین	عنوان بخش ها (دو شمارهای)
\r\Bold	Times New Roman	۱۶ تیره	نازنین	عنوان زیر بخشه ای سه شمارهای
\Y\Bold	Times New Roman	۱۴ تیره	نازنین	عنوان زیر بخشه ای چهار شماره ای و بیشتر
\^\Bold	Times New Roman	۲۰ تیره	نازنین	عنوان پيوست ها
\?\Bold	Times New Roman	۱۸ تیره	نازنین	عنوان "چکیده"
19\Bold	Times New Roman	۱۸ تیره	نازنین	عنوان "فهرست مطالب"، "فهرست شکل ها"، و "فهرست جدول ها"
\f\Bold	Times New Roman	۱۸ تیره	نازنین	عنوان "فهرست مراجع"
١٢	Times New Roman	14	نازنين	متن اصلی
١.	Times New Roman	17	نازنين	پا نویس
١٢	Times New Roman	14	نازنین	فهرست مراجع
١٢	Times New Roman	14	نازنین	چکیده
\7\Bold	Times New Roman	۱۴ تیره	نازنین	شماره و عنوان <mark>جدول ها و شکل ها</mark>
١.	Times New Roman	17	نازنين	توضیح <mark>جدول ها و شکل ها</mark>

- بین عنوان جدول ها و خود جدول ها فاصله نباشد.
- بین عنوان شکل ها و خود شکل ها حتی الامکان فاصله نباشد. در صورت لزوم حداکثر یک خط فاصله باشد.
- تمامی جدولها و شکل ها، باید کامپیوتری، تایپ شده، یا اسکن شده و کاملا خوانا باشند.
  - كليه روابط رياضي و معادلات بايد با Microsoft Equation تايپ شوند.
- در داخل متن سمینار به هیچ عنوان از کلمات، نام ها و اسامی، و عبارت های انگلیسی (لاتین) استفاده نشود. معادل یا شکل فارسی آنها در داخل متن بیاید و در پانویس معادل انگلیسی (لاتین) آنها بیاید.

- یک بار اشاره در پانویس برای کلمات، نام ها، و عبارت های انگلیسی (لاتین) در اولین جایی که در سمینار مطرح می شوند، کافی است. در ادامه فقط از معادل فارسی و یا علامت اختصاری (مخفف) آنها استفاده شود.
- به کار بردن علامت های اختصاری غیر فارسی در داخل متن مجاز است. فقط بایستی در اولین جایی که در سمینار مطرح می شوند، معادل فارسی آنها در متن و معادل انگلیسی به همراه علامت اختصاری (در داخل پرانتز) آنها در پانویس ذکر شود. بعد از آن می توان فقط به علامت اختصاری آنها در متن اشاره کرد
- به کاربردن کلمات غیر فارسی (انگلیسی) در عنوان سمینار و عناوین فصل ها، بخش ها، زیر بخش ها، جدول ها و شکل ها به هیچ عنوان مجاز نیست.
  - در صورتی که ضروری باشد استفاده از کلمات اختصاری در عنوان ها مانعی ندارد.
- نوع و شماره قلم کلمات و عبارت های عربی (در صورت لزوم) در همه قسمت های سمینار مانند فارسی است
  - هر فصل به بخش ها و زیر بخش ها قابل تقسیم است.
- قبل از عنوان بخش ها و زیربخش ها یک خط فاصله از متن در نظر بگیرید (به استثنای ابتدای هر فصل)
  - بعد از عنوان بخش های دو شماره ای، یک خط فاصله از متن در نظر بگیرید
  - بعد از عنوان زیر بخش های سه شماره ای و بیشتر، فاصله از متن لازم نیست.
  - پبشنهاد می شود از زیر بخش های بیشتر از چهار شماره ای در سمینار استفاده نشود.
    - پاراگراف ها در کل سمینار از ابتدای خط شروع شوند
- شماره فصل در صفحه عنوان فصل در خط پنجم نوشته شود. عنوان فصل در خط بعدی پس از شماره عنوان نوشته شود (طبق فرم نمونه).
  - متن صفحه اول هر فصل از خط پنجم شروع شود

- عنوان "فهرست منابع" در ابتدای صفحه فهرست منابع (خط اول) بیاید. منابع با یک خط فاصله از عنوان شروع شوند.
- شماره پیوست در صفحه عنوان پیوست در خط پنجم نوشته شود. عنوان پیوست در خط بنجم نوشته شود. عنوان پیوست در خط بعدی پس از شماره عنوان نوشته شود (طبق فرم نمونه).
  - متن صفحه اول هر پیوست از خط پنجم شروع شود.

۶. شماره گذاری

شماره گذاری صفحه ها از صفحهٔ بسم ا... و با حروف الفبا یا عدد منظور می شود و تا انتهای فهرست شکل ها ادامه می یابد.

۹-۱ صفحاتی که درشمارش برحسب حروف ابجد منظور میشوند ولی شمارهآنها درج نمیشود

- صفحهٔ بسم ا...
- صفحه عنوان (طبق فرم نمونه)
  - تقدیم (یک صفحه)
    - تشکر و قدردانی
- چکیده فارسی به همراه کلید واژه (یک صفحه)

۲-۶ صفحاتی که درشمارش برحسب حروف ابجد منظور میشوند و شمارهآنها درج میشود

- فهرست مطالب
- فهرست علائم و نشانهها
  - فهرست جدول ها
  - فهرست شكل ها

۴-۳ صفحاتی که با عدد شماره گذاری می شوند

شماره گذاری با اعداد از فصل ۱ سمینار (صفحه عنوان فصل ۱) آغاز می شود و تا آخرین صفحه واژه نامه ادامه می یابد. توجه داشته باشید که شماره صفحه برای صفحههای آغازین هر فصل (صفحه شماره و عنوان فصل) منظور می شود ولی درج نمی شود.

۴-۶ صفحاتی که بدون شماره در انتهای سمینار قرار میگیرند.

- چکیده انگلیسی به همراه کلید واژه
  - صفحه عنوان انگلیسی

۵-۶ شماره گذاری بخش ها

هریک از بخش های هر فصل با دو شماره که با خط فاصله از یکدیگر جدا شده اند، مشخص می شوند. عدد سمت راست نشانه شماره فصل و عدد سمت چپ، شماره ترتیب بخش مورد نظر است. درصورتی که هر بخش دارای زیر بخش باشد، شماره هر زیر بخش در سمت چپ عدد فوق قرار می گیرد. به عنوان مثال اگر برنامه ریزی پویا دومین زیر بخش از بخش چهارم در فصل سوم باشد، به صورت " ۳-۴-۲ برنامه ریزی پویا" نوشته خواهد شد.

۶-۶ شماره گذاری پانویس ها

درصورتی که یک عبارت یا واژه نیاز به توضیح خاصی داشته باشد، توضیح را می توان به صورت پانویس (پاورقی) در همان صفحه ارائه کرد. برای پانویس های انگلیسی (لاتین) عبارت یا واژه توسط شمارهای که به صورت کوچک در بالا و سمت چپ آن مشخص می شود و توضیح مربوط به آن شماره از چپ به راست ارائه می شود. برای پانویس های فارسی بر عکس است. شماره گذاری به صورت متوالی در هر فصل یا پیوست می آید. شماره گذاری پانویس ها در هر فصل یا پیوست مستقل است.

ا شماره گذاری جدول ها و شکل ها $\mathbf{V}-\mathbf{F}$

قالب های تصویری در سمینار به طورعمده شامل جدول، نمودار، نقشه، طرح، عکس و امثال آن است. جدول ها، نمودارها و تصویرها باید خوانا، دقیق، مرتب و مستقل باشند. کلیه جداول به

عنوان جدول و کلیه نمودارها، طرح ها، تصاویر، نقشه ها، فلوچارت ها و غیره تحت عنوان شکل در سمینار می آیند. برای شماره گذاری جدول ها و شکل ها به نکات زیر توجه شود:

- شماره گذاری کلیه شکل ها و جدول ها در متن با دو شماره که با خط فاصله از یک دیگر جدا می شوند، مشخص می شود. عدد سمت راست نشانه شماره فصل و عدد سمت چپ شماره شکل یا جدول مورد نظر است. به عنوان مثال، شکل دوم از فصل سوم به صورت شکل ۲-۲ نوشته می شود.
- هر جدول دارای شماره، عنوان، ستون و ردیفهای مربوط به یافتهها است. پانویس و علامت های اختصاری ممکن است در بعضی جدول ها ضروری باشد. هرگاه جدول دارای پانویس باشد این پانویس درست پایین جدول قرار میگیرد و شمارهگذاری آن مستقل از شمارهگذاری پانویس های متن است. طول سطرهای این پانویس ها نیز از عرض جدول تجاوز نمی کند.
  - شماره و عنوان جدول به طور مسلسل د<mark>ر وسط و بالای جدول</mark> نوشته می شود
    - شماره و عنوان شکل به طور مسلسل در <mark>وسط و پایین شکل</mark> نوشته می شود
- ترجیحا جدول ها و شکل ها طوری تنظیم شوند که به طور کامل در یک صفحه قرار گیرند. در صورتی که لازم باشد شکل یا جدولی در بیش از یک صفحه تایپ شود، لازم است شماره و عنوان شکل یا جدول در همه صفحه های متناظر بیاید و همچنین به استثنا اولین صفحه، عبارت "(ادامه)" به انتهای عنوان شکل یا جدول در صفحه های بعد اضافه شود

$\Lambda-8$ شماره گذاری رابطه ها و فرمول ها

شماره رابطهها و فرمول ها در سمت راست هر رابطه یا فرمول در داخل پرانتز درج می شود. شماره گذاری فرمول های هر فصل از دو عدد که با یک خط از هم جدا می شوند انجام می شود. عدد سمت راست شماره فصل و عدد بعدی شماره رابطه یا فرمول است. به عنوان مثال، رابطه سوم در فصل چهارم به صورت (۴–۳) نوشته می شود. رابطههایی که در پیوست ها ذکر شده باتوجه به حروف الفبای آن پیوست، شماره گذاری می شوند، مانند: (الف -۲). به نمونه زیر توجه شود:

$$K = \frac{\Upsilon(\sum \gamma_t . h_i + \sum \gamma . h_j + W)}{\Upsilon(\sum \gamma_t . h_i + \sum (\gamma - Y) . h_j + W)}$$
(1-7)

۹-۹. شماره گذاری پیوست ها

پیوست های سمینار باحروف الفبا نامگذاری می شود و پس از حرف پیوست عنوان آن می آید (مانند "پیوست الف"). هریک از بخش های هر پیوست با دو حرف و عدد که با خط فاصله از یکدیگر جدا شده اند، مشخص می شود. حرف سمت راست نشانه ترتیب پیوست و عدد سمت چپ، شماره ترتیب بخش مورد نظر است. درصورتی که هر بخش دارای زیر بخش باشد، مانند شماره گذاری در فصل ها، شماره هر زیر بخش در سمت چپ عدد فوق قرار می گیرد. شکل ها و جدول های موجود در هر پیوست نیز باتوجه به پیوست مربوطه شماره گذاری می شوند. به عنوان مثال دومین جدول در پیوست الف به این صورت نوشته می شود: (جدول الف- ک). رابطههایی که در پیوست ها ذکر شده باتوجه به حروف الفبای آن پیوست، شماره گذاری می شوند، مانند: (الف - ۲).

۷. مرجع نویسی

در فهرست مراجع، مرجع نویسی بر اساس سبک هاروارد نوشته شود. مراجع به ترتیب الفبایی در فهرست مراجع مرتب شوند. در صورت استفاده از مراجع فارسی و غیر فارسی؛ ابتدا مراجع فارسی به ترتیب الفبایی در فهرست مراجع می آید و سپس سایر مراجع به ترتیب الفبایی ذکر شوند. نیازی به ذکر عنوان هایی مانند مراجع فارسی و مراجع انگلیسی و شبیه به آن نیست و مراجع به صورت متوالی نوشته شوند. به نکات راهنمای زیر برای نوشتن مراجع توجه شوند.

۷-۱ مرجع نویسی فارسی و انگلیسی (لاتین)

بر جسب تنوع مراجع فارسی و انگلیسی، نحوه مرجع نویسی آنها فرق می کند که در ادامه به مهمترین آنها اشاره می شود. قبل از آن به نکات زیر توجه شود:

- مراجع فارسی (در صورت وجود) به ترتیب الفبای فارسی در ابتدای فهرست مراجع ذکر شوند
- در صورت وجود مراجع فارسی، مراجع انگلیسی به ترتیب الفبایی پس از مراجع فارسی در فهرست مراجع ذکر شوند
- اگر تعداد نویسندگان مرجعی دو نفر یا بیشتر باشد، در فهرست مراجع اسامی همه نویسندگان باید ذکر شود
  - ذکر الفاظی مانند دکتر، مهندس، و غیره در کنار اسامی مجاز نیست.

۷-۱-۷ <mark>کتاب ها</mark>

مشخصات کتاب به ترتیب زیر نوشته شود:

- ✓ نویسنده یا نویسندگان
  - ✓ سال نشر
- ✓ عنوان کتاب (به صورت ایتالیک تایپ شود)
  - ✓ نوبت چاپ
    - √ ناشر
  - √ محل نشر

• کتاب با یک نویسند

مثال:

غلامحسین زاده، غلامحسین. ۱۳۷۹. *راهنمای ویرایش*. سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه ها(سمت)، تهران

عظیمی، سیروس. ۱۳۶۶، اصول روانشناسی عمومی. چاپ نهم، دهخدا، تهران

Boehm, B. W. 1961. Software Engineering Economics. Prentice-Hall, Eaglewood Cliffs, New Jersey.

Knuth, D. E. 1999. The Art of Programming. "rd edition, vol 7, Addison-Wesley, Reading, MA, USA.

Popper, K. R. 1997. *The Logic of Scientific Discovery*. ⁷nd edition.Routledge, London and New York.

• کتاب با دو یا چند نویسنده

مثال:

خوش الحان، فرید و اسماعیل پور، عابدین. ۱۳۸۱، بهره وری سرمایه- مفاهیم، اندازه گیری، و تحلیل. انتشارات سرآمد، تهران

Harrington, H.J., Conner, D.R., and Horney, N.L., Y., Project Change Management, McGraw-Hill

• کتاب با نویسنده به عنوان ویرایشگر

کتاب های ویراستاری شده (که معمولا مجموعه مقاله هستند) شبیه کتاب های معمولی نوشته می شوند. برای فارسی ها، بعد از اسامی ویرایشگریا ویرایشگران به ترتیب لفظ

ویرایشگر یا ویرایشگران بیاید. و برای غیر فارسی ها، بعد از اسامی ویرایشگر یا ویرایشگران به ترتیب لفظ editor یا editor بیاید. از مخفف eds. یا ed. هم می توان استفاده کرد. مثال:

پورجوادی، نصراله. ویرایشگر، ۱۳۶۵، درباره ویرایش. مرکز نشر دانشگاهی، تهران

Paton, N. W., editor. 1999. Active Rules in Database Systems. Springer-Verlag, New York

• مطالبی که فقط از یک فصل یا بخشی از کتاب ذکر شده باشند

مثال:

باواکوتی،م. ۱۳۶۹،نقش کتابخانه های ملی در شبکه بین المللی اطلاع رسانی اسلامی، ترجمه شیرین تعاونی، در اکمل احسان اغلو و دیگران. *شبکه اطلاع رسانی در کشورهای اسلامی*. دفتر پزوهشهای فرهنگی، تهران. ص ۴۱-۵۷.

Gatziu, S. and Dittrich, K. R. 1999. SAMOS. In: N. W. Paton, editor. Active Rules in Database Systems. Springer-Verlag, New York, chapter 17, pp. 777–779.

۶-۱-۲<mark>مقاله</mark> در مجله

- مشخصات مقاله ژورنالی به ترتیب زیر نوشته شود:
  - ✓ نویسنده یا نویسندگان
    - √سال نشر
    - ✓عنوان مقاله
  - ✔نام ژورنال (به صورت ایتالیک تایپ شود)
    - ✓ جلد، شماره، و/یا ماه
      - √ناشر
    - √شماره صفحه های مقاله

مثال:

عماد خراسانی، نسریندخت. ۱۳۶۸"نقش کتابخانه در خدمت به توسعه کشاورزی ایران". *زیتون*. ۸۸. فروردین ۱۳۶۸، ص ۱۸–۱۹. Locke, C. D. 1997. Software Architecture for Hard Real-Time Applications: Cyclic Executives vs. Fixed Priority Executives. *Real-Time Systems Journal*, *(1), pp. TV_DT.

Stankovic, J. A. ۱۹۸۸a. Misconceptions About Real-Time Computing: A Serious Problem for Next-Generation Systems. *IEEE Computer*, ۲۱(۱۰), October, pp. ۱۰–۱۹.

Stankovic, J. A. Son, S. H., and Hansson, J., 1999. Misconceptions About Real-Time Database Systems. *IEEE Computer*, (f), June, pp. (f).

۷-۱-۷ مقاله در کنفرانس

• مشخصات مقاله کنفرانسی به ترتیب زیر نوشته شود:

✓ نویسنده یا نویسندگان

√سال نشر

✓عنوان مقاله

 $\sqrt{}$ ویرایشگر یا ویرایشگران مجموعه مقالات (در صورت وجود)

✓عنوان مجموعه مقالات كنفرانس (به صورت ایتالیک تایپ شود)

√محل و تاریخ کنفرانس

√ناشر

√شماره صفحه های مقاله با کد مقاله

مثال:

حری، عباس. ۱۳۶۶ مصرف و تولید اطلاعات"، مجموعه مقالات و سخنرانیهای ارائه شده در سمینار نقش اطلاعات علمی و فنی در خدمت دفاع مقدس. تهران ، ۸ و ۱۹ خرداد ۱۳۶۶. وزارت سپاه، معاونت صنایع خودکفایی، مدیریت تحقیقات و آموزش، مرکز اطلاعات علمی و فنی.

Blaha, M. R., Premerlani, W. J., Bender, A. R., Salemme, R. M., Kornfein M. M., and Harkins, C. K. 199. Bill-of-Material Configuration Generation. In *Proceedings of the Sixth International Conference on Data Engineering*, pp. 1774-1795.

۷-۱-۲ مراجع و مقالات الكترونيكي

• مشخصات مراجع و مقالات الكترونيكي و اينترنتي به ترتيب زير نوشته شود:

✓ نویسنده یا نویسندگان

√ساا

✓عنوان (به صورت ایتالیک تایپ شود)

 $\checkmark$ شماره ویرایش (در صورت وجود)

√نوع رسانه در براکت، مثال: [CD-ROM]، [cnline]

√ناشر (اگر با نویسنده متفاوت باشد)

√محل نشر (در صورت وجود)

√آدرس دسترسی

✓ تاریخ دریافت

مثال:

Davison, R. and Kock, N., editors. Y··· *. *Professional Ethics* [online]. Available from:http://www.is.cityu.edu.hk/research/resources/isworld/ethics/index.htm [Accessed YV June Y···V].

٧-١-٥ مقالات ژورنال هاى الكترونيكى

• مشخصات مقالات ژورنال های الکترونیکی و اینترنتی به ترتیب زیر نوشته شود:

✓ نویسنده یا نویسندگان

√سال

√عنوان

√نام ژورنال (به صورت ایتالیک تایپ شود)

√نوع رسانه در براکت، مثال: [CD-ROM]، [cnline]

√جلد و شماره یا کد

✔آدرس دسترسي

✓ تاریخ دریافت

مثال:

Khalifa, G., Irani, Z., Baldwin, L. P. and Jones, S. Y. . . Evaluating Information Technology With You In Mind. *The Electronic Journal of Information Systems Evaluation* [online], *(1). Available from: http://www.ejise.com/volume*/volume*-issue1/issue1-art2.htm [Accessed YV June Y. . . V].

-1-7 سمینار / پایاننامه -1-7

• مشخصات سمینار/ پایاننامه/رساله به ترتیب زیر نوشته شود:

√نویسنده

مثال:

Locke, C. D. 1946. Best-Effort Decision Making for Real-Time Scheduling. Ph.D. thesis. Department of Computer Science, Carnegie-Mellon University. Technical report CMU-CS-49-1976.

٧-١-٧ مصاحبه

• مشخصات مصاحبه به ترتیب زیر نوشته شود:

مثال:

Smith, John. ۲۰۰1. Interview by author. San Francisco, USA, ۲۴ November.

• برای مصاحبه منتشر شده، باید اطلاعات زیر اضافه شود:

$\lambda-1-V$ منابع بدون نویسنده مشخص

مثال:

Anon. 1991. Turbo Assembler: Users' Guide Version 7. . Borland, Scotts Valley, CA

۷-۱-۹ مراجعی که ناشر آنها موسسه / سازمان باشد

مثال:

Unesco, 1997. General information programme and UNISIST. Unesco, (PGI-97/WS/YY), Paris

٧-١-١٠ مقالة روزنامه

• مشخصات مقالهٔ روزنامه به ترتیب زیر نوشته شود:

√نويسنده

√سال نشر

✓عنوان مقاله

✔نام روزنامه (به صورت ایتالیک تایپ شود)

√ تاريخ نشر

√شماره صفحه های مقاله

مثال:

زالی، محمدرضا. ۱۳۶۱"چگونه با بیماری یرقان مقابله کنیم؟"کیهان، ۱۷ شهریور.

• برای منابع الکترونیک به موارد بالا آدرس پایگاه اینترنتی و زمان دسترسی(استفاده) اضافه می شود.

مثال:

Hassell, N., Y., Gilts Investors Take Profits. *Times* [online] Y. August. Available from: http://web.lexis-nexis.com/xchange-international [Accessed A August Y., F].

٧-١-١١ متن سخنراني

مثال:

حری، عباس. ۱۳۶۵"نقش خدمات اطلاعاتی در پیشرفت فرهنگی" در سمینار بررسی تحلیلی موانع و عوامل موثر در پیشرفت های فرهنگی، بیرجند، ۱۱-۱۵ اردیبهشت ۱۳۶۵.

Foster, T., Y., Balance sheets, lecture notes distributed in Financial Accounting Y. at the University of Western Australia, Crawley on Y. November Y., F.

8-1-17 ترجمه كتاب يا مقاله

مثال:

ویل، یوجین. ۱۳۶۵، فن سناریونویسی. ترجمه پرویز دوائی [تهران]: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، اداره کل تحقیقات و روابط سینمایی

۱-۷–۱۳ کتاب چند جلدی با عنوانی عام و عنوانهایی خاص هر جلد

مثال:

دورانت، ویل. ۱۳۶۵، تاریخ تمدن. ج1: مشرق زمین: گاهواره تمدن. ترجمه احمد آرام و دیگران. سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی، تهران

۷-۱-۱۴ نقل در نقل

مثال:

جونز، سرهارفورد. ۱۳۵۶، آخرین روزهای لطفعلیخان زند، ترجمهٔ هما ناطق- جان گرنی: امیرکبیر، تهران. نقل در غلامرضا، ورهرام. ۱۳۶۶، تاریخ سیاسی و اجتماعی ایران در عصر زند. معین، تهران

۷-۱-۱۵ گزارش چاپ شده دارای مولف

مثال:

نگهبان، عزت اله. ۱۳۴۳، گزارش مقدماتی حفریات مارلیک چراغعلی تپه : هیات حفاری، رودبار ۱۳۴۰-۴۱. وزارت فرهنگ، اداره کل باستانشناسی، تهران.

۷-۱-۷ گزارش چاپ نشده

مثال:

گزارشی از فعالیت دفتر تحقیقات و برنامه ریزی درسی پیرامون اصلاح و بازسازی کتاب های درسی سال ۱۳۶۰، تهران: (پلی کپی).

۷-۱-۱۷مراجعی با نویسنده و سال انتشار یکسان

در صورتی که مراجعی با نویسنده و سال انتشار یکسان وجود داشته باشد، موارد زیر باید رعایت شوند:

√این مراجع بر حسب ترتیب اهمیت نوشته شوند

√برای مراجع فارسی، پس از سال انتشار به ترتیب حروف الفبای الف، ب،... اضافه شده و با این حروف تفکیک شوند

سرای مراجع انگلیسی، پس از سال انتشار به ترتیب حروف الفبای a ،... اضافه شده و با این حروف تنکیک شوند

مثال:

Stankovic, J. A. 1944a. Misconceptions About Real-Time Computing: A Serious Problem for Next-Generation Systems. *IEEE Computer*, 71(1.), October, pp. 1:-19.

Stankovic, J. A. 1944b. Real-Time Computing Systems: The Next Generation. In: Stankovic, J. A.(ed). *Hard Real-Time Systems*. IEEE Computer Society Press. 1944.

Stankovic, J. A., Son, S. H., and Hansson, J., ^{999} . Misconceptions About Real-Time Database Systems. *IEEE Computer*, $^{\pi\gamma}(^{\circ})$, June, pp. $^{79}-^{\pi\circ}$.

۷-۱-۸ سایت های اینترنتی

برای ارجاع به وب سایت های اینترنتی، کافی است که آدرس سایت در پانویس داخل متن ذکر شود. آدرس سایت ها در فهرست مراجع ذکر نشوند.

مثال:

Sun's site' represents one of the most complete sites for describing Java in various aspects.

http://www.sun.com/

۸. نحوه ارجاع به مراجع در متن سمینار

مطابق روش هاروارد منابع بهترتیب الفبایی نام خانوادگی نویسنده اول فهرست می شوند. به نکات زیر توجه شود:

- کلیه مراجعی که در متن، مورد اشاره قرار می گیرند، باید در فهرست مراجع گنجانده شوند.
- اگر متن یا عبارتی عیناً از یک مرجع، بازنویسی می شود، باید آن متن یا عبارت، داخل علامت نقل قول ("") بیاید و شماره صفحه نیز در ارجاع درون متنی (به بخش ۷-۶ رجوع شود) ذکر شود.
- در داخل متن با نام نوبسنده و سال به مراجع ارجاع داده می شود. نام خانوادگی نویسنده و سال نشر هر مرجع در متن ذکر می شود.

نحوه درج مراجع در متن بر حسب نوع مطلب و تعداد نویسندگان به شرح ذیل است ٔ:

λ ا مراجع با یک نویسنده λ

- اگر نام نویسنده بخشی از جمله متن باشد، فقط سال نشر پس از نام نویسنده در داخـل پرانتـز نوشته شود.
- اگر نام نویسنده بخشی از جمله متن نباشد هم نام نویسنده و هم سال نشر در داخل پرانتز
   بیاید

مثال:

[ٔ] هر چند متن سمینار به زبان فارسی است، ولی برای راهنمایی روشن تر در این قسمت مثال های فارسی و انگلیسی، هر دو ارائه می شود

همانطور که حسابی (۱۳۵۷) اشاره کرده است، عامل دما بسیار موثر می باشد، نظریه جونز (جونز، ۱۹۸۵) نیز این نکته را تصدیق می کند. البته بعدها مشخص شد که توجه به عامل دما باید در شرایط کنترل رطوبت صورت گیرد (جهانشاهی، ۱۳۷۴).

Knuth (1999) showed that....

or

It has been shown that..... (Knuth, 1999).

λ مراجع با دو نویسنده

• برای ارجاع مراجعی با دو نویسنده، نام خانوادگی هر دو نویسنده در متن به همراه سال می آید مثال:

Gatziu and Dittrich's (1999) overview of the SAMOS project...

or

The SAMOS project investigated active object-oriented database features on top of a commercial database management system (Gatziu and Dittrich, 1999).

Λ مراجع با چند نویسنده

• هنگام ارجاع به مرجعی با بیش دو نویسنده ، فقط لازم است در داخل متن نام خانوادگی نویسنده اول بیاید و به جای نام سایر نویسندگان عبارت "و دیگران."^۲ نوشته شود. توجه شود که در فهرست مراجع اسامی همه نویسندگان باید ذکر شود.

مثال:

Stankovic et al. (1999) identified common misconceptions about real-time databases.

ا معادل "et al" در متن های انگلیسی

Several misconceptions about real-time databases have been identified (Stankovic et al., 1999)...

$^{+}$ ارجاع به چند مرجع

• اگر نویسنده چند مرجع، یکسان ولی سال نشر آنها متفاوت باشد، فقط لازم است که سال نشر آنها با "،" از هم جدا شوند

مثال:

Locke (1949, 1997) showed that...

or

It has been shown that.... (Locke, 1949, 1997).

• اگر نویسنده چند مرجع و سال نشر آنها یکسان باشد، باید پس از سال برای اولین مرجع "الف" ("a" در متن انگلیسی)، برای دومین مرجع "ب" ("b" در متن انگلیسی) و به همین ترتیب برای سایر مراجع اضافه شود. به همین ترتیب هم در فهرست مراجع ذکر شوند. مثال:

Real-time systems introduce additional technical issues due to the application time constraints that should be met (Stankovic, ۱۹۸۸a, ۱۹۸۸b; Stankovic, Son, and Hansson, ۱۹۹۹).

ا برای متن انگلیسی با "_." از هم جدا می شوند

٣١

Λ ارجاع به مرجع همراه $\frac{1}{2}$ شماره صفحه

اگر لازم باشد به بخش خاصی از یک مرجع ارجاع داده شود، اغلب اضافه کردن اطلاعات تکمیلی مناسب است. شماره صفحه را می توان پس از سال در متن با یک "،ص." (".p." در متن انگلیسی) ذکر کرد

مثال:

با توجه به ارتباط تحلیلی و علت و معلولی بین بهره وری سرمایه و نیروی کار (خوش الحان، ۱۳۸۳، ص.۶۳) می توان نتیجه گرفت که ...

Until quite recently the idea of simplicity has been used uncritically, as though it were quite obvious what simplicity is, and why it should be valuable (Popper, 1997, p. 177).

-9 مراجع بدون نویسنده

اگر مرجعی نویسنده نداشته باشد، مانند مواردی که سازمان یا شرکتی ناشر باشد، به جای نام نویسنده باید نام سازمان یا شرکت بیاید

۷-۷ ارجاع به سایت های اینترنتی

برای ارجاع به وب سایت های اینترنتی، کافی است که آدرس سایت در پانویس ذکر شود. آدرس سایت ها در فهرست مراجع ذکر نمی شوند.

مثال:

Sun's site' represents one of the most complete sites for describing Java in various aspects.

,

http://www.sun.com/

پيوست الف

نمونه فرم های سمینار کارشناسی ارشد

(نمونه صفحه فرم روی جلد زر کوب)

عنوان سمينار

نام و نام خانوادگی دانشجو

استاد راهنما: (منظور استاد موضوع سمینار است) دکتر (نام و نام خانوادگی)

سمینارکارشناسی ارشد رشته .... گرایش ....

ماه و سال

(نمونه صفحه فرم داخل جلد)

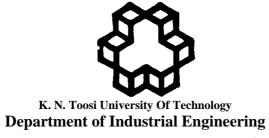
عنوان سمينار

نام و نام خانوادگی دانشجو

استاد راهنما: (منظور استاد موضوع سمینار است) دکتر (نام و نام خانوادگی)

> سمینارکارشناسی ارشد رشته .... گرایش ....

> > ماه و سال

(نمون فرم انگلیسی داخل جلد)

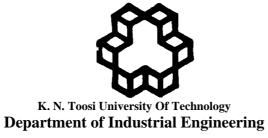
Title

Student Full Name

Supervisor: Dr. (Full Name)

Master of Science Seminar in

Month Year

(نمون فرم انگلیسی روی جلد زرکوب)

Title

Student Full Name

Supervisor: Dr. (Full Name)

Master of Science Seminar in

Month Year